

ליאור על רקע הטנק שלו - התמונה האחרונה לפני שנהרג ביום הכיפורים

החטיבה הדוממת

סגן ליאור יהונתן, בן 21, יליד קיבוץ השומר-הצעיר שריד, מפקד מחלקת טנקים, נהרג בגיזרה הצפונית של תעלת-סואץ, בשעות הראשונות של מלחמת יום-הכיפורים. הוא נפגע

לתמרן בשטח. זו היתה מהלומה קשה. אותו יום היה יום הולדתו של האב. זו היתה מתנת יום הולדתו. ב-14 באוקטובר הודיעו לכל המישפחות על מות יקיריהן. נכללנו ברשימה. התחלתי ליצור לי תמרורים קטנים משלי. ניסיתי לאתר את אלה אשר נשארו בחיים, כדי לדעת על שעותי האחרונות של בני. איך נפצע, איפה זה קרה, מירב האינפורמציה על רגעי האחרונים.

זו היתה

התעללות!

תמרור שני: איתור הקבר שהערימו עלינו. אמנם אסור היה לנו לבוא ל-בית-הקברות ולהתייחד עם ליאור, לפני המועד שנקבע. אולם אנחנו הישגנו אישור לבוא ולהתייחד עם ליאור, שבוע לפני המועד שנקבע.

זו היתה מתנת יום הולדתו. מלאו לי ארבעים ושבע שנים.

אחר-כך היה לי התמרור הנורא של הטכס הפומבי במישמר-הנגב. ממנו ממש חרדתי. זו היתה התעללות באנשים! האופן בו צופפו עדר גדול של כואבים, כשה-תפאורה ברקע היא חילול המתייכות עם בקבוקי-מיץ...

הורים. שלא נשאר להם שום דבר מילבד מצבה קטנה עם שם ומיספר אישי.

גונן וניספחיו באו לנאום בטכס רב-הרושם. אילו היה הרמקול פועל כמתוכנן, הרי שהאנשים האחרים על הטכס היו משיגים את מטרותם. ייתכן והרבה מה-אבלים היו מזדהים עם המליצות הנבובות שלהם. אולם הרמקול לא פעל כהלכה. והעיכוב נתן לאמהות להשתחרר מהמע-צורים, אם היו כאלה. נשים שרטו את עצמן, התחננו שוב ושוב כי הבן יחזור... אשה שעמדה לידי פתחה במגולגול אל האלוהים, ושאלה אותו בגוף נוכח: למה

מרבית אמן, צפירה יונתן:

ה חריפה שבתחזות המרפדת את הכאב מכל צד, היא תחושת העקידה.

מישהו רצה להיות צודק, צודק מאוד, בתשלום זול ונוח הניתן לעיטורן של מילים יפות, טכסים רבי-רושם ואותות-תהילה בכתב ובעל פה. אך את הבן שלי לא יחזירו לי לעולם.

אני פונה אליכם כיוון שאני קשורה אל העיתון שנים, שלחתי אותו לבני בכל מקום שהיה בשלוש שנות שירותו. חשבתי שאתם יכולים לספר את זה בדרך הטובה ביותר, והאמיתית ביותר.

אנחנו נכללנו

ברשימה

ק שה לי לאסוף את המחשבות. אחת באה, נוקבת ונעלמת. נשארת ריק-נות. וזיכרון שותת דם, זעם ומחשבה אחרת.

הביאו אלי את מיכתבה של אם אחרת. מיכתבה של אם שכולה, המופנה אל כל הדור הזה. היא שיכלה שני בנים — אחד במלחמת ששת-הימים ואחד במלחמת יום-הכיפורים.

היה לי כל הרצון החזק להודות עם אם זו. לאחר כל שורה שקראתי עלתה בי ההרגשה, שנפער תהום בין שתי אמהות, שיש להן כאב משותף. במיכתבה היא מאתרת את הנכד שלה. מרוח-הדברים היתה לי ההרגשה כאילו חשוב ביותר להכין לו את המליחמה, ולהכין אותו ואת הוריו להתרחשות הזאת. התקוממתי והחי-טתי להביא את דברי — אולי לא לדור שלם, אבל לאלה שרוצים להאזין לי. לאם.

לגבי היתה זו דרך תמרורים איומה.

בשישה באוקטובר, כשהמלחמה פרצה, כבר חשתי כי בני איננו. ידעתי כי ליאור נמצא בקו הראשון, במקום שאין אפשרות

